

DOBŘÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

Webelement Prešov

OSS víkend Košice

DOBRY ALEBO ZLY NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

OBSAH

HTTP, HTML, XML – minulosť a prítomnosť

HTTP hlavička

Ako funguje webový prehliadač?

Trendy vo webdizajne

W3C štandardizácia

Prehľadávanie robotmi

Bezpečnosť, súkromie, marketing

JavaScript

DOBRY ALEBO ZLY NAPAD PRE WEBDIZAJN?

HTTP

HTTP	1989	IETF/W3C špecifikácia, Tim Berners-Lee
HTTP 1.0	1996	RFC štandard
HTTP 1.1	1997	RFC štandard
HTTP 2.0	2015	RFC štandard

Alternatíva:

WebSocket 2011 RFC štandard (full-duplex)

DOBRY ALEBO ZLY NAPAD PRE WEBDIZAJN?

HTML / SGML

HTML (1)	1991	Tim Berners-Lee
HTML (1)	1993	IETF špecifikácia
...		
HTML 4.01	2000	ISO/IEC štandard
HTML 5	2014	W3C odporúčanie
HTML 5.1	2016	W3C odporúčanie

MS Internet Explorer/Edge

DOBRÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

XML

XML		1996	IETF špecifikácia
XML 1.0	(e. 5)	2008	W3C/RFC štandard
XML 1.1	(e. 2)	2006	W3C/RFC štandard

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
```

```
<root>
```

```
...
```

```
</root>
```

DOBRY ALEBO ZLY NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

XHTML / XML

XHTML 1.0 2000 W3C odporúčanie

XHTML 1.1 2001 W3C odporúčanie

...

XHTML 5 2014 W3C odporúčanie

XHTML 5.1 2016 W3C odporúčanie

XHTML je pre prehliadač jednoduchšie parsovať oproti HTML

MS Internet Explorer/Edge

DOBRÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

```
<!DOCTYPE html>
```

HTML / SGML

```
<html lang="sk">
```

```
  <head>
```

```
    <meta charset="UTF-8" />
```

```
    <title>Titulok</title>
```

```
  </head>
```

```
  <body>
```

```
    <h1>Nadpis</h1>
```

```
  </body>
```

```
</html>
```

DOBRÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
```

XHTML / XML

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="sk" xml:lang="sk" xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml">
```

```
  <head>
```

```
    <meta charset="UTF-8" />
```

```
    <title>Titulok</title>
```

```
  </head>
```

```
  <body>
```

```
    <h1>Nadpis</h1>
```

```
  </body>
```

```
</html>
```


DOBŘÍ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

HTML / XHTML / XML

Návody

<https://www.w3schools.com>

HTML / XHTML validator

<https://validator.w3.org/>

CSS validator

<https://jigsaw.w3.org/css-validator/>

DOBŘÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

HTTP hlavička

DNS preklad -> IPv4 / IPv6

TCP port 80 (HTTP), 443 (HTTPS), 8080/3128 (HTTP proxy)

virtual host

Vypnúť špekulatívny DNS preklad

```
<meta http-equiv="X-DNS-Prefetch-Control" content="off" />
```

DOBRY ALEBO ZLY NAPAD PRE WEBDIZAJN?

HTTP hlavička

▼ Request headers (0,252 KB)

Host: "www.w3.org"

Accept: "text/html,application/xhtml+xml,application/xml;q=0.9,*/*;q=0.8"

Accept-Language: "sk,cs;q=0.8,en-US;q=0.5,en;q=0.3"

Accept-Encoding: "gzip, deflate, br"

DNT: "1"

Connection: "keep-alive"

Upgrade-Insecure-Requests: "1"

DOBRY ALEBO ZLY NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

HTTP hlavička

User-agent:

stráca pôvodný zmysel

zneužíva sa na identifikovanie používateľa

vynucuje sa neprázdna hodnota

Ukážka: komunikácia prehliadač-server

DOBRÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

HTTP hlavička

User-agent:

Prehľad bežných hodnôt...

bot

Java (chybné odkazy)

Mozilla (najčastejšie)

```
AndroidDownloadManager/5.0.2 (Linux; U; Android 5.0.2; Redmi  
CCBot/2.0 (http://commoncrawl.org/faq/)  
Dalvik/2.1.0 (Linux; U; Android 7.0; HUAWEI VNS-L21 Build/HL  
facebookexternalhit/1.1 (+http://www.facebook.com/externalhi  
Googlebot/2.1 (+http://www.google.com/bot.html)  
ia_archiver  
Java/1.8.0_144  
MnoGoSearch/3.3.15  
Mozilla/4.0 (compatible; MSIE 6.0; Windows NT 5.1; SV1; IBP;  
Mozilla/5.0 (Android 6.0.1; Tablet; rv:55.0) Gecko/55.0 Fire  
Mozilla/5.0 (compatible; archive.org_bot; Wayback Machine Li  
Mozilla/5.0 (compatible; Baiduspider/2.0; +http://www.baidu.  
Mozilla/5.0 (compatible; bingbot/2.0; +http://www.bing.com/b  
Mozilla/5.0 (compatible; DuckDuckGo-Favicons-Bot/1.0; +http:  
Mozilla/5.0 (compatible; Googlebot/2.1; +http://www.google.c  
Mozilla/5.0 (compatible; SeznamBot/3.2; +http://napoveda.sez  
Mozilla/5.0 (compatible; SiteExplorer/1.1b; +http://siteexpl  
Mozilla/5.0 (compatible; Yahoo! Slurp; http://help.yahoo.com  
Mozilla/5.0 (compatible; YandexBot/3.0; +http://yandex.com/b  
Mozilla/5.0 (iPhone; CPU iPhone OS 9_3_5 like Mac OS X) Appl  
Mozilla/5.0 (Linux; Android 7.1.1; ONEPLUS A3003 Build/NMF26  
Mozilla/5.0 (Macintosh; Intel Mac OS X 10.8; rv:48.0) Gecko/  
Mozilla/5.0 (Mobile; Windows Phone 8.1; Android 4.0; ARM; Tr  
AppleWebKit/537 (KHTML, like Gecko) Mobile Safari/537  
Mozilla/5.0 (Windows NT 10.0; ARM; Lumia 950 XL) AppleWebKit  
Mozilla/5.0 (Windows NT 6.3; WOW64) AppleWebKit/537.36 (KHTM  
Mozilla/5.0 (Windows Phone 10.0; Android 6.0.1; Microsoft; L  
Mozilla/5.0 (Windows; U; Windows NT 6.2; cs; rv:1.9.0.4) Gec  
Mozilla/5.0 (Windows; Windows NT 6.1; Win64; x64; rv:28.0) G  
Mozilla/5.0 (X11; Fedora; Linux x86_64; rv:54.0) Gecko/2010C  
Mozilla/5.0 (X11; FreeBSD amd64; rv:52.0) Gecko/20100101 Fir  
Mozilla/5.0 (X11; Linux x86_64; rv:55.0) Gecko/20100101 Fire  
Mozilla/5.0 (X11; Ubuntu; Linux x86_64; rv:55.0) Gecko/2010C  
Opera/9.80 (iPad; Opera Mini/7.0.5/69.162; U; sk) Presto/2.1  
Safari/11603.3.8 CFNetwork/760.6.5 Darwin/15.6.0 (x86_64)  
TelegramBot (like TwitterBot)
```

DOBŘÍ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

HTTP hlavička – návratová hodnota

HTTP 1xx info

HTTP 2xx succes

200 OK

203 Non-authoritative (proxy)

HTTP 3xx warning

301 Moved permanently (redirect)

304 Not modified

HTTP 4xx client error

400 Bad request, 403 Forbidden

404 Not found

HTTP 5xx server error

502 Bad gateway (Nginx)

DOBRY ALEBO ZLY NAPAD PRE WEBDIZAJN?

Ako funguje webový prehliadač?

Komplexný softvér (ako operačný systém s virtualizáciou)

GUI / API

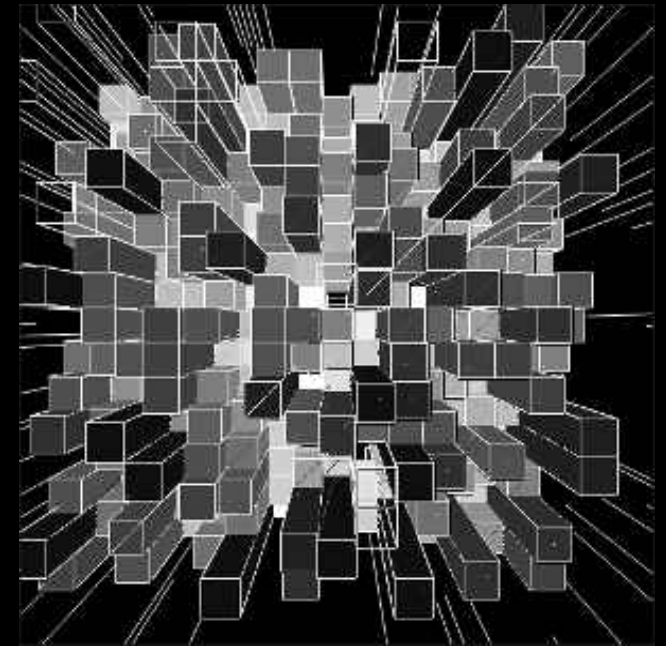
SGML/XML parser

DOM: HTML/XHTML/XML + CSS

JavaScript

events

rendering

DOBRY ALEBO ZLY NAPAN PRE WEBDIZAJN?

Trendy vo webdizajne

Rozmiestnenie	HTML: ~~frame~~ , ~~iframe~~ , ~~table~~ , ~~div~~ , ~~section~~ ...
Nadpisy	~~h1~~ ... ~~h6~~
Text	~~p~~ , ~~div~~ , ~~section~~ , ~~article~~ , ~~aside~~ , ~~ul~~ , ~~ol~~ ...
Tabuľka	
Obrázok	~~img~~ ~~src=""~~ ~~alt=""~~
Multimédiá	~~Flash~~ , ~~audio~~ , ~~video~~
Odkaz, objekty	~~a~~ , ~~object~~

DOBRÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

Trendy vo webdizajne

Štýl:	HTML, JavaScript, CSS
Rozmery a poloha	px, %
Farby	slabo kontrastné
Písmo	dobre čitateľné
Obrázok	malá veľkosť v B = rýchle zobrazenie
Animácie, efekty	Flash

Responsive webdesign

DOBRY ALEBO ZLY NAPAN PRE WEBDIZAJN?

Trendy vo webdizajne a prístupnosť (WCAG 2.0)

Farebné módne trendy kopírujú vzhľad dominantných operačných systémov (MS Windows, Android).

Ak webdizajner nastavuje farbu, mal by nastaviť súčasne farbu písma aj farbu pozadia.

Farby by mali byť kontrastné.

Používateľ nie vždy chce pozerat' na bielu s maximálnym jasom.

DOBRY ALEBO ZLY NAPAD PRE WEBDIZAJN?

Trendy vo webdizajne – SEO – prehľadávanie robotmi

robots.txt

sitemap.xml

RDF, OWL metadáta

ÁNO

– robot –

JavaScript hiding

NIE

CAPTCHA (Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart)

reCAPTCHA

(používateľ-človek učí stroj lepšej umelej inteligencii – Google)

DOBRY ALEBO ZLY NAPAD PRE WEBDIZAJN?

Nezmyselné vyhľadávanie robotmi alebo prehliadačmi

`/favicon.ico` (Apple, Google, Mozilla)

`/apple-touch-icon.png` (Apple, Google)

`/apple-touch-icon-*.png`

`/apple-app-site-association`

`/assetlinks.json`

`/.well-known/apple-app-site-association`

`/.well-known/assetlinks.json`

DOBRY ALEBO ZLY NAPAD PRE WEBDIZAJN?

Bezpečnosť

Wordpress (najčastejší cieľ útoku)

XSS (Cross-Site Scripting)

PHP/SQL injection

Malware file upload

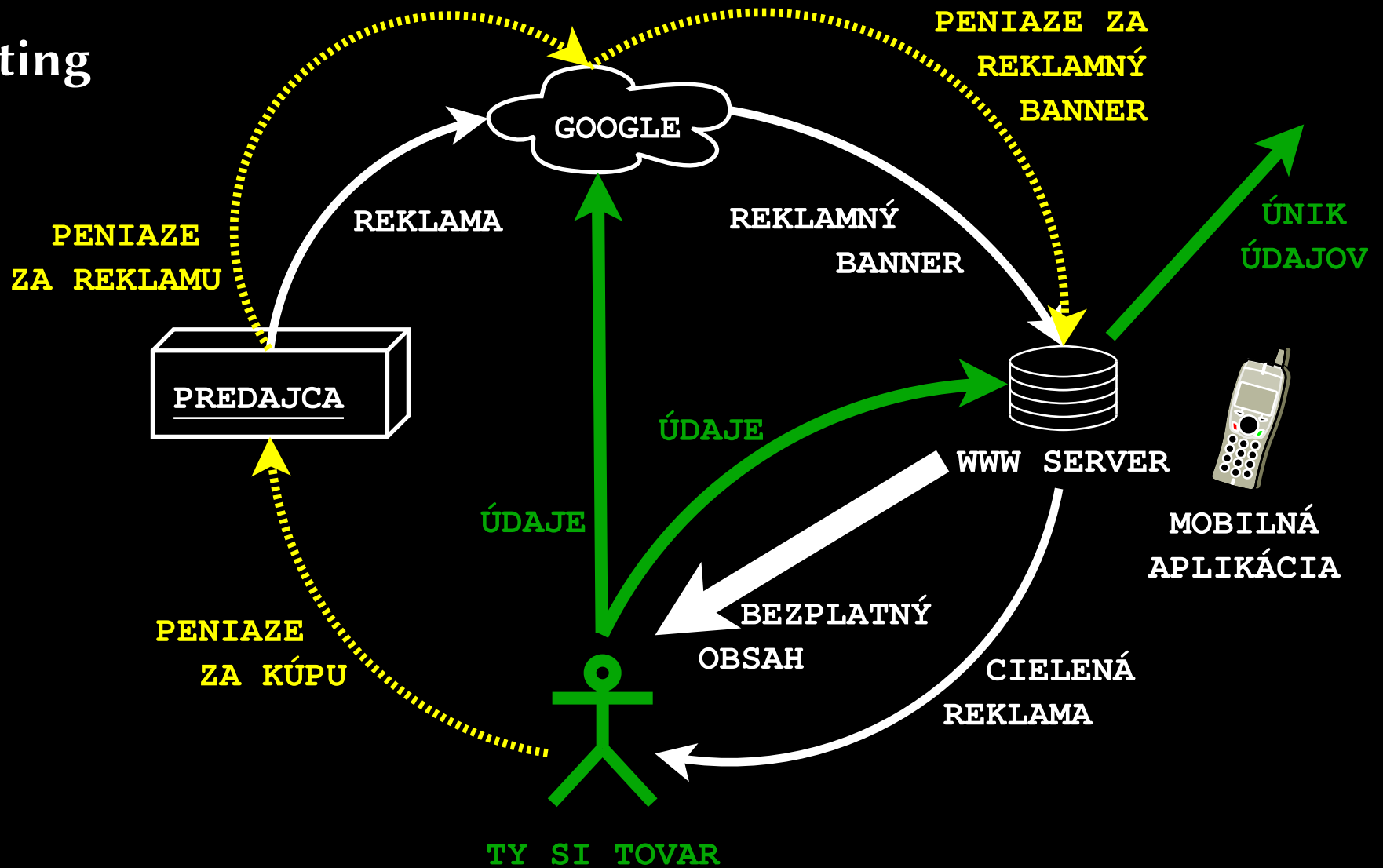
JavaScript

Flash Player

Java plugin / JRE

DOBRY ALEBO ZLY NAPAN PRE WEBDIZAJN?

Marketing

DOBRY ALEBO ZLY NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

Marketing, bezpečnosť, súkromie

Porušená rovnováha medzi webdizajnérom a používateľom

Bezplatný obsah

Platený obsah

Marketingový obsah

Využívanie CPU klienta (aj dolovanie elektronických peňazí)

DRM (Digital Rights Management)

paraziti

DOBRY ALEBO ZLY NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

Marketing, bezpečnosť, súkromie

Tracking (HTTP user-agent, JavaScript, Cookie, Flash a iné)

Analytika

Marketing ID

Identita prihláseného používateľa

CDN (Content Delivery Network)

Cenzúra

DRM

FSF <https://www.defectivebydesign.org/>

DOBŘÍ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

Server-side scripting

PHP

Python

Ruby

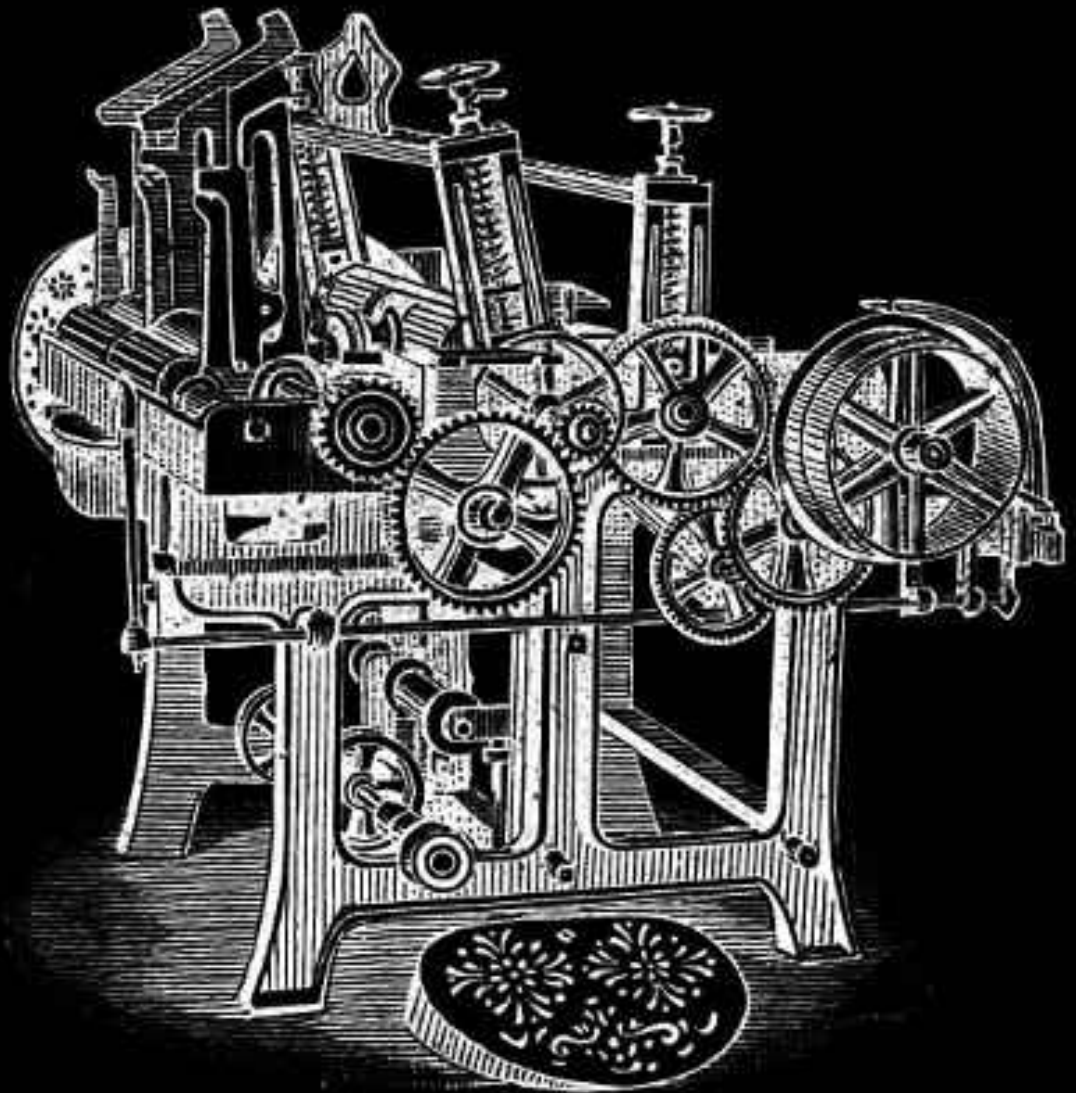
C++

Java

JavaScript / Node.js

ASP.NET

...

DOBŘÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

Client-side scripting

JavaScript

Obsluha udalostí (myš, klávesnica)

Kontrola HTML formulára

AJAX

~~Menu~~

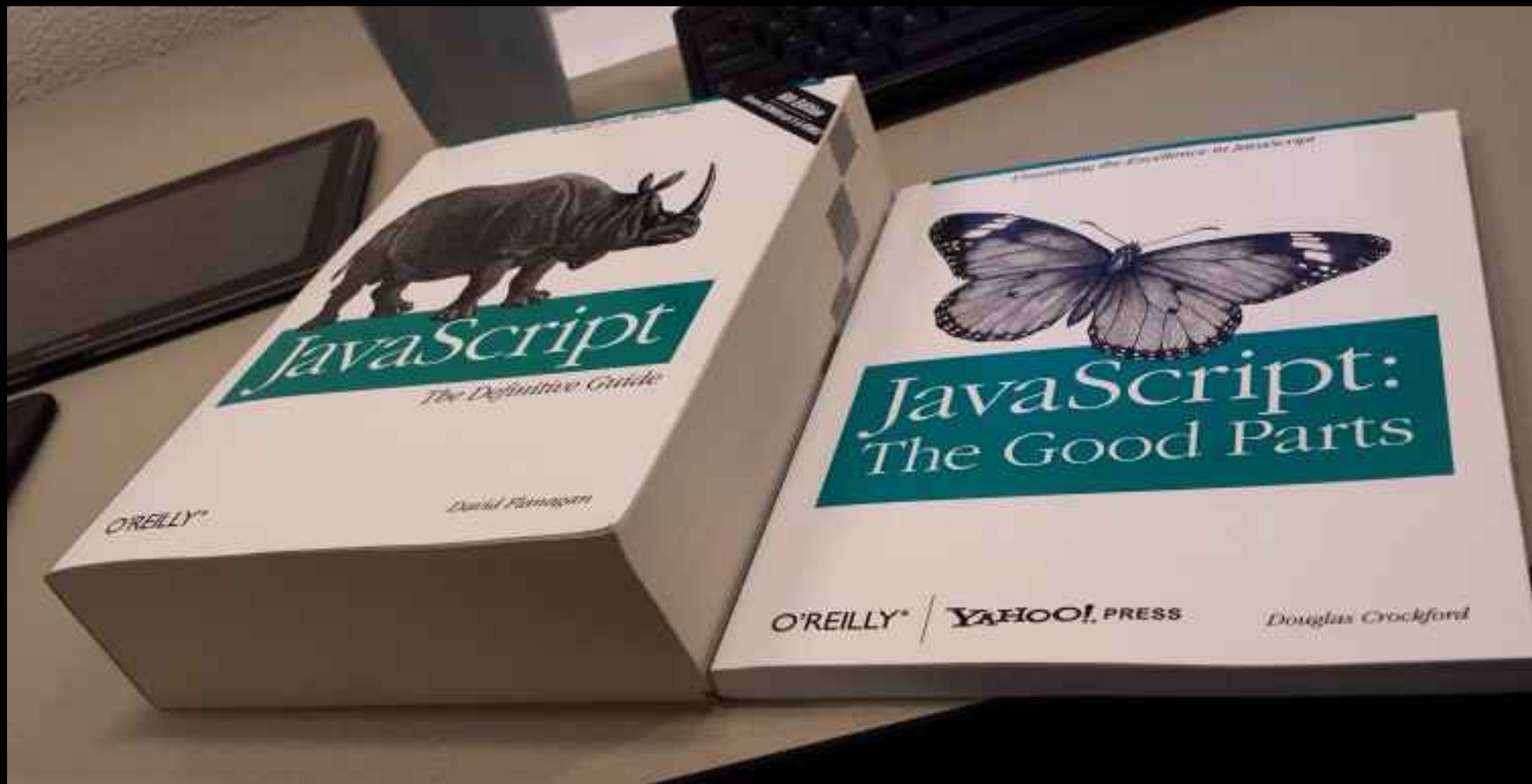
~~Tracking~~

Webdizajn bez HTML a CSS

DOBŘÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

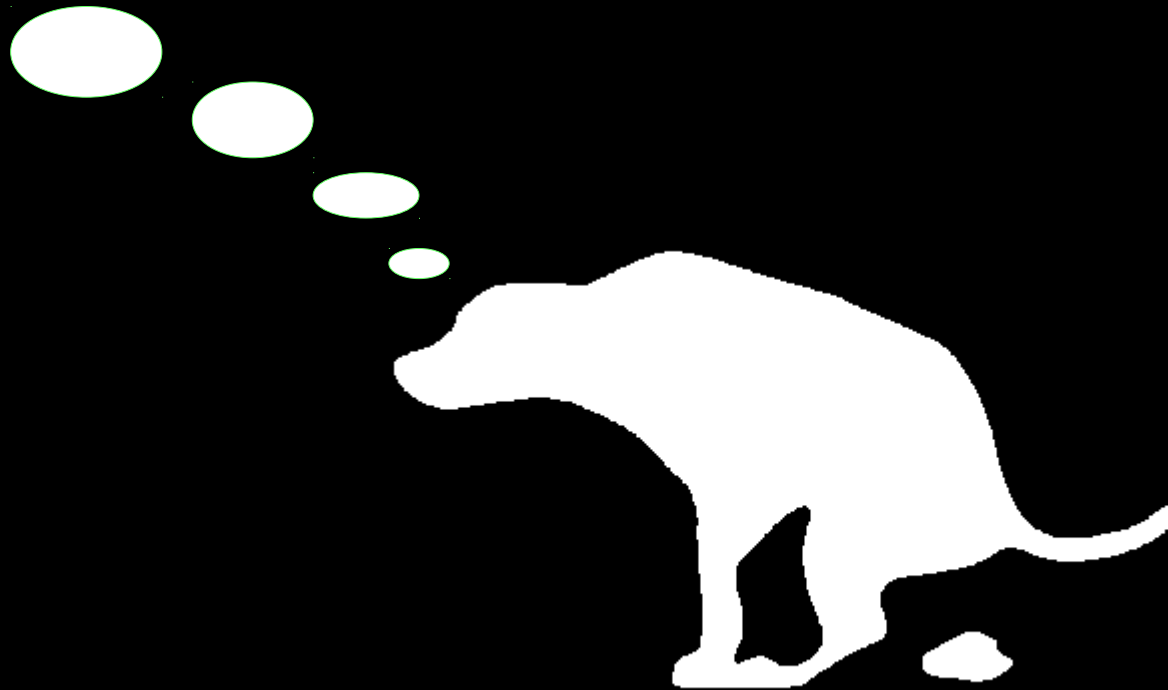
JavaScript

DOBRÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

JavaScript – jQuery, AngularJS, React, Reactive, Node.js, D3.js...

Which JavaScript library/framework we use today?

<https://www.destroyallsoftware.com/talks/wat>

DOBŘÝ ALEBO ZLÝ NÁPAD PRE WEBDIZAJN?

ZDROJE

http://geekhardshow.com/wp-content/uploads/2016/01/2015-11-19_1447895727180.jpg

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/53/The.Matrix.glmatrix.1.png>

https://en.wikipedia.org/wiki/Hypertext_Transfer_Protocol

<https://en.wikipedia.org/wiki/HTML>

<https://en.wikipedia.org/wiki/XHTML>

<https://en.wikipedia.org/wiki/XML>

<https://www.w3.org/>

<https://www.w3schools.com/>

<http://onlinevideokurzy.cz/wp-content/uploads/2016/03/webdesign-pro-zacatecniky.jpg>

http://www.local-guru.net/img/guru/movingboxes_sc.png

<http://www.cbronline.com/wp-content/uploads/2016/09/UploadsNewsArticle4990078main-770x433.jpg>

<https://camo.githubusercontent.com/6def3d03b0568be4c7bdd6f9196ec5bc455c3372/68747470733a2f2f75706c6f61642e77696b696d656469612e6f72672f77696b6970656469612f636f6d6d6f6e732f612f61632f50534d5f5633395f443331325f415f67696c6c696e675f6d616368696e652e6a7067>

https://cdn-images-1.medium.com/max/1600/1*Kd0UGiDvgooFooCy28rs8Q.jpeg

http://www.tcnj.edu/~hofmann/dog_crap.htm

DOBRY ALEBO ZLY NAPAD PRE WEBDIZAJN?

[martin.sechny @ shenk.sk](mailto:martin.sechny@shenk.sk)

CC-BY-SA 4.0

<http://sk.creativecommons.org>

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

9.10.2017 - 22.10.2017, Martin Šechný

30/30

